

2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

DISPUTATIO⁴⁸ JURIDICA
DE
DIFFIDATIONIBUS

vom
Befehden

QVAM
DEO DIRIGENTE

AC
Autoritate Jctorum Lipsiensium,
PRÆSIDE
VIRO

*Maximè Reverendo, Nobilisimo, Excellentissimo
ac Consultissimo*

DN. D. BARTHOLOMÆO LEON-
HARDO SVENDENDÖRFFERO

Jcto & Antecessore celeberrimo, Cod. Professore Meritis-
simo, Canonico Martisburgensi, Curæ Provincialis Supremæ
ac Facultatis Juridicæ Assessore Gravissimo, ut & Academiæ
Patriæ Decem-Viro Spectatissimo.

Dn. PATRONO AC STUDIORUM SUORUM PROMOTORE
aviternum colendo,

Publico Eruditorum examini submittit

WILHELMUS HOMBERS| Bataviâ
Javanus, Indus Orientalis.

Aut. & Resp.

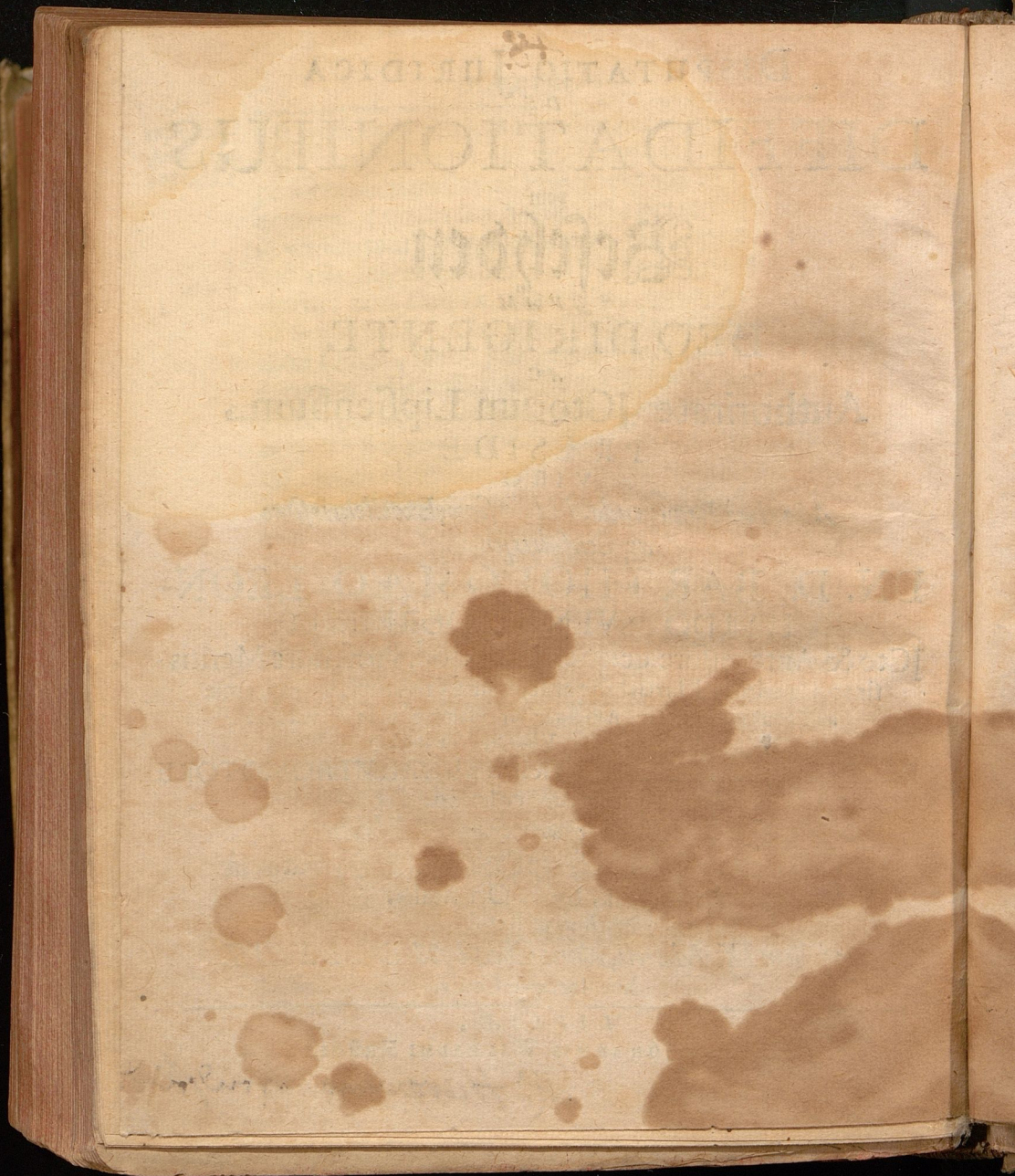
ad diem IX. Martii, Anno Christi M. DC. LXXVI.

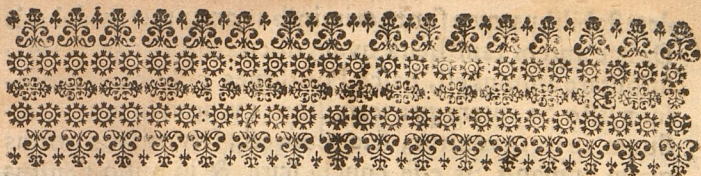
hor. loc. qve Confv.

L I P S I Æ .

LITERIS JOHANNIS WILHELMI KRÜGERI.

H. Hieronymus Gruber.

PRÆFAMEN.

Licet Justinianus Imperator multas
variasqve leges tam promulgavit, quam
composuerit de plurimis & ferè omnibus
rebus, quæ in vita civili accidere solent,
nihilominus tamen de Diffidationis cri-
mine nec quidquam in suis Legumlatio-
nibus (quantum mihi adhuc innotuit) aut dixit aut præce-
pit. Non autem hoc factum esse ea propter censendum est,
ac si tunc temporis crimen hoc nunquam perpetratum
fuerit, passim enim legitur in historiis ante Justinianum
scriptis, multoties accidisse, quendam proximo suo, imò
etiam toti communitati interdum aut Reip. amicitiam re-
nunciassè, inimicitiasqve adjecta comminatione incendii,
prædationis ac cædium denunciassè: sed fortè eam ob
causam prætermisit appellationem hujus criminis in suis
Edictis Justinianus Imperator, ne Romani Nobiles, ad re-
bellandum alias sat proni, legentes de hoc crimine ad id-
ipsum perpetrandum instigentur, quo Remp. Roma-
nam insigni clade afficere potuissent, & quidem eo tem-
pore, dum Romanor. Imperator non Romæ sed Constan-
tinopoli viveret. Ob perversitatem enim voluntatis hu-
manæ semper id cupimus, quod ipsis legibus interdictum
est. Sed quidquid horum sit, negari tamen non potest,
diffidationem (illicitam scil.) atrocissimis maximeqve

A 2

dets-

detestabilibus, quæ sunt; criminibus annumerari debent.
De hac autem tam licita quam illicita diffidatione cum
disputare animus est, hæc Positiones publicæ jam cen-
suræ sisto. Si autem prætermissum quidquam aut super-
fluum in iis invenitur, sciendum est, Divinitatis potius
quam humanitatis esse, cuucta scire, & in nulla penitus
peccare. *arg. l. 2. §. 14. Cod. de veter. Jur. Enucl.*

Thef. I.

Priusquam aggrediamur definitionem ipsam diffida-
tionis, operæ prætium erit, monente Ulpiano *in l. 1. princ.
f. d. Just. & Jur.* nosse unde nomen diffidationis descen-
dat, & quid significet vocula illa diffidatio. Derivatur
autem verbum diffidare à Gallico vocabulo desier, ut vo-
lunt *Webner. lib. sing. observ. præf. sub lit. B. in verbo Befehden/
& Fred. Mind. lib. 1. de processib. c. 29. n. 2.* Sed quia latinum
illud diffidare à Gallica vocula desier & numero syllaba-
rum & sono earundem planè diversum est, non mihi de-
rivatio hæc congrua videtur; melior esset derivatio à vo-
ce Italicâ disfidare, quod idem significat ac provocare,
herausfodern. Quoniam autem provocatio non spectat
solummodo ad diffidationem, sed multis sæpenumero
accedit actionibus, nec etiam diffidatio semper incipere
debet à provocatione, sed à calamitatis inferendæ de-
nunciatione, sequitur nec hanc derivationem amplecti
deberi, verba enim ipsis rebus congrua sint necesse est. *arg.
l. 7. Cod. de Codicill. §. 3. vers. sed nos. Inst. de Donat. can. 11. caus. 22.
graß. §. Buxtorfius teste Gerlachio notavit in dissert. ad Aur.
B. conclus. ult. lit. C. vocem diffidatio ab antiquo Feida dñe
Fehde originem traxisse,*

Thef. II.

Statuimus itaque cum Hotomanno, *lib. de verb. Fend. in
701e*

voce Feida, Latinos voculā diffidatio it. diffiduciatio à Bar-
 baris accepisse, & significat idē ac Bellū indicere, inimici-
 tias denunciare, hostē declarare, &c. tunc ergo rectē dici-
 tur aliquem diffidare, quando quis alicui aut pluribus
 vim denunciat, declarat se ipsorum esse hostem, acerrimā
 ipsis minando calamitatem. *Hotoman. dict. loc. Mollerus in*
commentar. ad Const. Elect. Sax. 15 part. 4. num. 3. illos propriē
 diffidatores esse statuit, qui non contenti ordinaria juris
 cognitione, quem neque illi, cum quibus quid habent nego-
 tii, nefugiunt, neque Judices denegant, sed Jus in mani-
 bus se habere putantes, sprete legum & Magistratum au-
 thoritate, pro libidine sua, vi & metu homines, ut volun-
 tati suæ pareant, compellere conantur. Appellatur diffi-
 datio à Livio & Quintiliano Clarigatio, ut annotavit
Gail. libr. sing. de Pignorat. obs. 2. num. 8. Et quidem eam ob cau-
 sam, ut quidam putant, quod diffidatio clara voce fit. Sed
 quia scimus diffidationem nudo signo quoque expediri
 posse, mit Brandzeichen aufstecken/hanc explicationem
 ut incommodam rejicimus; dicitur & diffidamentum,
 teste Papæ decis. 191.

Thef. III.

Definitur autem à Bocero diffidatio, quod sit denun-
 ciatio animi hostilis, qua quis alii cuiquam significat, se
 eum armis, igne, spoliis, rapinis &c. persequuturum.
 Da einer dem andern die Freundschaft aussagen/hingegen
 die Feindschaft ankündigen läst/ Brandzeichen aufsteckt/
 ihm mit Mord/Brand/Raub/ und dergleichen zu beschä-
 digen drohet. *Ludovicus Gilhaus. in arbor. crim. cap. 2. tit. 8.*
n. 1. eam sic definit: Est Belli ac extremarum inimicitiarū
 denunciatio; *vid. Aur. B. Car. IV. cap. 17.*

Thef. IV.

Generis loco in hac definitione ponitur denunciatio animi hostilis, necessario enim denunciari prius debet hostilitas, arg. 9. *Gazaros*, 5. *Const. Frid.* 2. *Imperat.* *subjecta libris Feud.* *ie. lib. 5. Feudor.* *iv. 10. §. Statuimus etiam.* Alias si statim adesset manus armata, & in continenti vis fieret, non esset diffidatio sed vis publica. Diffidatio futuram, non præsentem designat vim, *Mind.* *lib. 1. de Processib.* *cap. 25. §. 3. n. 8.* differunt ergo genere diffidatio & vis publica, diffidatione enim ipsa non vis inferitur, sed proximè sequi solet diffidationem vis publica, annunciatum solummodo per diffidationem, diffidatorem vim publicam illaturum diffidando, non autem sola calamitatis inferendæ annuntiatio ipsam calamitatem infert, sed eo ipso, quo publicè indicat, se diffidandum armis, igne, spoliis, cædibus, rapinis &c. persequuturum, seriò declarat, diffidandum à diffidatore nihil aliud quam vim publicam expectare debere, ob id etiam quoniam ad vim publicam tam propè accedit, & quasi præcursor illius criminis est, & tali ferè ponitur modo quo vis publica, quidam putarunt speciem esse præfati criminis, sed quod non sit hisce satis probatum esse duxi. Differentia specifica invenitur hisce verbis: Se eum armis, igne &c. quibus differt à minis seu minitationibus.

Thef. V.

Sunt & inserta definitioni nostræ hæc verba: alii cuiuspiam, quæ generaliter sunt intelligenda, complectuntur enim tam universam quandam communitatem, puta oppidum, pagum &c. quam singulos homines in specie consideratos, qui etiam extra civitatem seu pagum in arcibus seu villis suis habitant, quod etiam testatur *Recess.*

Imp.

Im. Wormac. de anno 1495. rubr. Friedbot. his verbis: So ord-
nen wir Krafft dieses Briefes/das niemand den andern be-
sehden/befriegen/berauben/belegen/sahen/überziehen/
noch auch einig Schloß/ Stadt/Markt etc. mit gewaltiger
That freventlich einnehmen/ oder gefährlich mit Brand o-
der andere Wege beschädigen soll. Errant igitur insigniter,
qui statuunt, hoc tantum esse diffidationem, quando quis
modo prædicto se resistit toti cuidam communitati, auc-
urbi, non vero uni privato, asserentes porrò diffidatio-
nem tantum pertinere ad totum populum, minus autem
ad privatum, cum tamen expressè exstet in *præd. Reccf.* Das
niemand den andern befehden/nach auch einig Schloß/
Stadt etc. befriegen etc. *ii. in Aur. Bull. cap. 17. verb. nec licere*
qvempiam invadi &c. ex quibus apertè patet diffida-
tionis crimen committi posse tam in unicam personam
privatam, qvam in totam qvandan communitatem.

Thef. VI.

Dividitur diffidatio in Justam seu licitam, qvæ Jure
permittente fit, & Injustam, qvæ procedit contra permis-
sum Juris & summi imperatoris *dict. Aur. Bull. cap. 17. Ordin.*
Crim. Carol. V. art. 129. Mind. lib. de Processib. cap. 25. n. 3. Gilhaus. arbor.
Crim. cap. 2. tit. 8. n. 2.

Thef. VII.

Diffidatio licita seu Juribus permitta est primo Indica-
tio Justi Belli, qvam indicationem das Absagen/den Krieg
ankündigen/ præcedere bella debere, satis ostendunt
Bocer. tract. de Bello. cap. 5. Gilhaus. loc. supr. citat. Bald. in constit. Frider.
Imperat. & ejus Filii Henr. de Pac. Constant. §. Vasalli nostri, num. 3. it. l.
si manumisio. 4. Cod. d. Obseq. Parent. præf. it. in l. 2. n. 71. Cod. de Ser-
vit. & aqua. it. in l. si Exercitator n. 3. 4. Cod. de Execut. rei Judic. it. in
Aurb. nulla communitas, n. 2. Cod. de Episc. & Cler. &c. Non autem
qvīs

quis putet, præmitti ab Imperatoribus hanc indictionem eam ob causam, ut hosti spatium sit parandi sese ad resistendum, sed ut constet non privato paucorum ausu, sed publicè & solenniter Bellum geri, adeoque hostis sciat, cum quo sibi res sit futura. Et statuunt Doctores communiter, ejusmodi bella destitura solennitatibus hisce, scil. Autoritate Imperatoris, iusta belli causa, & præcipuè diffidatione prætermilla, non esse iusta, Siquidem Solennia tantum bella jure Gentium iusta vocantur, in hoc enim differunt à Prædationibus, & similibus injustitiis. l. 118. ff. de V. S. Bald. in l. ex hoc jure n. ff. de just. & jur. u. in l. si manus missoribus. n. 2. C. de Obs. Pat. Puffend. in Element. Jur. Nat. & Gent. defin. 3. §. 6. in fin. Schneidvv. in comment. ad Inst. §. omnium n. 125. de Acton. Qvi postremus loco citato expresse dicit: Hodie si bellum movetur, prius debet denunciari hosti, & diffidari, alioqui bellum esset injustum, & hoc probat ex textu Aureæ Bullæ Norim. anno 1356. editæ, sub rubrica, vom widersagen/ ubi hæc inveniuntur: Wer den andern befehden oder bekriegen wil/ seine Ehre zu verwalten/ soll drey natürliche Tage/ zuvor er ihn mit brennen oder raubē angreiffet/ ihm selbst/ oder an der Statt/ da er gewöhnlich pflegt zu wohnen/ öffentlich absagen/ etc.

Thef. VIII.

Jure Gentium solemnia bella iusta vocari thesi præcedente diximus, quoniam bellum non potest dici iustum, nisi perveniendi ad jus suum jure naturæ productus, ut bene observavit Puffend. loc. supr. cit. Sed eum cesset obligatio usurpandi jus naturæ adversus alterum, ubi alter idem adverte me non usurpat, sanè aliud quid subsidiarii homini emergi debet, nempe Bellum. Jus naturæ omnes homines æqualiter obligat ad exercenda invicem ex jure naturæ debita

debita officia, & quamdiu alter mihi exhibet quæ lex naturæ præcipit, eadem ipsi præstare debeo, ac vero quando alter jus hoc adversus me violat, tunc sane impudentissime idem à me postulaverit, ut ea ipsi exhibere officia pergam, nisi denuo acta pœnitentia ad ea repetenda sese obstringat, quando autem ob perversitatem adversariorum jus nostrum tueri aut consequi pacificè non possumus, tunc jus Gentium in defectu commodioris medii aliud nobis remedium, nempe salutem nostram per vim expediendam proposuit.

Thef. IX.

Diffidationem quoque justam dicimus secundo hanc, quæ fit contra extraneum Principem, imperii Statui justitiam denegantem *test. Kummel. ad tit. 17. A. B. de diffid. it. illam quæ fit in defensionem sui ipsius, & in repellendam vim adversariorum. l. 3. ff. de jus, & jur. l. 155. §. non videtur. ff. dr. S. I. l. 1. §. 27. g. de vi & vi arm. Pœnit. Hals. Gerichts. Ordin. carol. V. art. 129. Berlich. part. 4. concl. 21. n. 22. 23. 24. Const. Imp. Frid. II. apud Goldast p. 81. cap. 4. sub Statut. & Rescript. Imp. Boceo. tract. de diff. cap. 2. n. 8. Gilhaus. arbor. Crim. cap. 2. tit. 8. n. 9. Stephan. ad const. Crim. Carol. V. diff. art. 129. Ruding cent. 1. cap. 58.* Item denegatio necessarii transitus Exercitus alicujus Imperatoris, justa etiam diffidationis causa est, uti illud bene observavit Israëliticus ille dux Moyses, cum Exercitui suo denegaretur transitus per terram Amoritaram in Palæstinam ab illius territorii Rege Sihon, qui totaliter ob id à Moise deletus & Regno suo exutus est. *Numer 21.* Sed notandum, præprimis deberi quaslibet diffidationes, priusquam justæ evadant, concedi ab imperio, alias enim vi Reccessuum Imperii in justæ forent,

Thef. X.

Ne autem hæc alias licitæ diffidationes fiant penitus illicitæ,

B

citæ, observatu opus est, ut interdium non noctu fiant, & etiam per tres dies naturales ipsi diffidando publice intimentur, & quidem personaliter, aut in loco habitationis suæ, se quoque, caute prospiciat diffidator, ut intimationem hanc verè factam esse per testes idoneos probare possit, ne infamiam suam negligentiam incurrat. *vid. sap. cit. 17. Aur. Bull.* Restricto tamen hæc addenda est, nemini privato licere modo prædicto diffidationes exercere, nisi solummodo Principibus, & iis penes quos est τὸ πῶδλιτευμα, seu Summum Imperium, & quibus Regalia competunt, *ut vult Berlich. part. 4. concl. 21 n. 25.*

Thef. XI.

Cognitis speciebus licitæ diffidationis, facili negotio cognosci poterit diffidationis illicitæ descriptio, sunt tamen qui penitus negant ullam diffidationem adhuc licitam esse, & putant novellas Imperii constitutiones omnem omnino diffidationem abrogasse, ita ut nulla adhuc licita & in usu sit, conanturque suam probare opinionem, per textum in Recessibus Imp. generalitatem, siquidem allegant *Recess. Wormac. de anno 1495. tit. Friedborh / & tit. von Aufhebung aller Zehd. it. de anno 1500. tit. vom aufgerichreen Land-Frieden. de anno 1512. §. ob jemand. de an. 1521. tit. von Aufhebung aller Zehd.* Sed quoniam generalia semper ad terminos habiles sunt restringenda, nec specialiter illas quas justas diximus diffidationes præfati Recessus abrogarunt, solummodo injustas abrogatas esse statuimus, dicunt enim Imperatores Theodosianus & Valentin. *in l. 32 §. 6. Cod. de Apellat. & Consult.* Quidquid hac lege non specialiter videtur expressum, id veterum legum constitutionumque regulis omnes relictum intelligant. Ipsi quoque Recessus Imp. contra nos allegati testantur, non simpliciter omnes abrogatas esse diffidationes, sed solummodo illas, quæ contra jus & licitum

tum sunt, quod apparet in dicto Recept. de an. 1512. §. und ob jemand
verb. Befehlen / anklagen / bekriegen / oder das ibrige
mit Gewalt ohne Recht nehmen wird Cit. Divus Ca-
rolus V. *ordin. sua Crim. art. 127* præcisè distingvit inter lici-
tas & illicitas diffidationes, his verbis: Doch ob jemand
seiner Gebde habber von uns / und unsern Nachkommen am
Reich Erlaubniß hätte. Cujus ordinatio inter memo-
ratos Recessus novissima, & ideo firmissima est. Sana
deniq; ratio, diffidationes quasdam adhuc licitas esse, nec
unquam abrogari, svadet, posuimus n. (1) Indictionem
belli licitam esse diffidationem, ratio est, quia bellum
ipsum est licitum, ergo etiam illius annunciatio. (2) Dixi-
mus omnem diffidationem, ut justa sit, deberi ab Imperio
permitti; quidquid autem noviter ab imperio permitti-
tur, illud, non obstante lege anteriore in contrarium lata,
tutò absqve *av. i. v. q. u. s.* crimine perfici potest.

Thef. XII.

Est autem diffidatio illicita, denunciatio acerrimæ perse-
qutionis, contra dispositionem juris facta. Per verba:
acerrima persequutionis, totus intelligendus est sensus definiti-
onis diffidationis in genere superius traditæ. Differenti-
am specificam inter licitam & illicitam diffidationem,
continent verba sequentia: *Contra dispositionem juris facta*.
Sicut enim illa incipitur prius impetrata venia ab Impera-
tore, ita hæc nulla impetrata venia orditur. Finis illius est,
vel recuperatio pristinæ pacis, vel administratio denega-
tæ justitiæ &c. Hujus autem finis est plerumqve invidia,
proximum suum nocendi desperata libido, plus habendi
cupiditas &c. Non ergo inmerito ab imperatoribus mali-
gna hæc diffidiarum & omnis generis conspirationum,
radix extirpata est, contrariatur enim non modo hone-
stati

stati & juri divino, quod etiam concupiscentiam rerum
proximi, *Exod. 20.* multo magis rapinas, caedes, & quae
sunt similia, acriter prohibet, sed legibus quoque naturae
l. 3 ff. de Just. & Jur. Civilibus, arg. V. 24. vers. cateriff. de captiv. &
postl. revers. l. 16. in princ. ff. de pen. l. 3. §. 2. ff. ad Leg. Jud. de vi publ.
& Feudalibus, *tit. de pac. tenend. §. conventicula 2. lib. 2. Feudor.* sese
opponit. Ne autem cum hac impia diffidatione bonus
quoque diffidandi modus eruatur, probe dignoscendae
sunt authorum inter sese, de licitis & illicitis diffidationi-
bus, disceptantium opiniones.

Thef. XIII.

Dividitur porro diffidatio in puram & conditionalem,
pura est quae denunciatur alicui simpliciter futura calami-
tas, non addito si diffidatus hoc vel illud non dederit fe-
ceritve, conditionalis est, cum adjicitur conditio haec, nisi
dabit, aut faciat, aut intermittat diffidatus hoc vel illud,
Schneidvv. ad §. item lex julia de vi & c. num. 4. vers. Sed cum tam levis
Inst. de Publ. jud. Berl. concl. 22. de Pen. minit. num. 22. part. 4. Inve-
niuntur tamen nonnulli, quibus & haec displicet divisio,
statuentes, diffidationes conditionales non esse veras dif-
fidationes, sed tantum minas, & fulciunt opinionem suam
hac regula: conditio suspendit actum, & nihil ponit in esse,
arg. l. 219. ff. de V. S. Quapropter etiam poenam capitalem illis
dictari nolunt. Sed nihil praefugii illis praebet, quod pro-
ferunt de conditionis natura, conditione enim hac non
ipsa diffidatio sed calamitatis tantum illatio differtur, atque
aeque sic terror incutitur, ac si pure diffidatio facta fuerit.

Thef. XIV.

Rejiciendam ergo hanc esse opinionem, ex superiori-
bus satis apparet, & probatur etiam *quæst. 36. part. 4. Resoluc. &*
decis. juris Saxon. his verbis: Die definition der Seheer gebet, daß die
weiche

welche sich an Gleich und Recht nicht wollen begnügen lassen/sondern in
berrauter eigener Sache/die Leute wider Recht nach ihren Willen zu leben
zwingen/das/ob gleich solche Fehde und Absage mit einer condition ge-
schehe/doch damit das thätliche Führen und Mord/Brand Raub und
dergleichen darinnen angesetzt/ daß solches nicht pro simplicibus mi-
nis, weil es nicht alleine bloße Dränworte/ sondern Schrifften und
Brandzeichen in halten/und daß dieser Fall eigentlich in der Reichs/Ord-
nung und Landes constitution gemeinet und klar begriffen / dann son-
sten wo man es solte bloß minas seyn lassen/was auf eine condition gesche-
he/so wären die sehr gedachten constitutiones ganz vergeblich/ fitemahl
gemeinlich die Befehlungen mit einer condition, und wenig
simpliciter oder ohne condition geschehen. *Qvæ verba ut au-
thentica juris Saxonici majorem apud nos autoritatem
merentur, qvæ prædictorum opinio contraria. Accedit,
qvo jura semper ad ea aptari soleant, qvæ ut plurimum
fiunt, l. 4. & 5. ff. de LL. cum autem diffidationes plerumqve
sub conditione qvadam fieri soleant, ut textus supra cita-
t^o satis ostendit, necesse est, Imperii Constitutiones, quan-
do de diffidationibus loqvuntur, etiã conditionales dif-
fidationes continere, simpliciter enim illos pro veris dif-
fidatoribus habent, qvi cuipiam annunciant, se cum igne,
rapinis, spoliis, cædibus & c. persequi velle, nulla habita-
ratione an sit pura an conditionalis. Item Scabini Saxo-
nici, teste Bocero *tract. de diffidar. cap. 2. n. 16* semper pronun-
ciarunt, diffidationem veram esse & manere, licet condi-
tionaliter diffidaretur. *Berl. concl. 22. n. 33 & 24. part. 4.* Et si
conditionalis diffidatio non pro vera haberetur diffidati-
one, facilè fraus qvædam inveniretur, per qvam omnes
diffidatores indistinctè mortis pœna liberarentur, nemo
enim tam stolidus esset, qvi, cum sciret conditionem dif-
fidationi adjectam pœnam capitalem tollere, amplius pu-
rè diffidaret, ut testatur *dict. qvæst. 36. num. 4. Resolut. Saxon. se-
qvæntibus*, Wo auch solches die rohen wilden Leute erlernen/das Absag-*

und Sehd es-Brieffe/ so sie conditionatiter gestellet ihuen am Leben kei-
nen Abbruch thun können/ so würde zu vielen Wachen und Unkosten Ur-
sache gegeben/ in die Reichs constitutiones hierdurch ganz verrückt werde.
Qvæ ratio Saxonicum quoqve movit Electorem, condi-
tionalem diffidationem æqve diffidationem vocare quam
puram, in suis novellis *part. 4. const. 15.*

Thef. XV.

Qvod autem variè diffidationes ordiantur, ex variis in-
timandi modis constat. Fit enim vel ipsius diffidatoris
verbis, vel per nuncium, vel per literas, vel signis tantum
diffidatoris. Per ipsius diffidatoris verba fit, quando ipse
diffidator diffidando futuram calamitatem coram annun-
ciat. Per nuncium diffidationes expediri posse probatur
consuetudine quæ in bellis indicandis observatur, quæ
indicatio nihil aliud est quam diffidatio bellica, hæc enim
per nuncios s. Legatos: qui *Feciales* Heerolden appellantur,
fieri solet, *Gail. lib. de Pac. publ. cap. 42. n. 42. vid. etiam constitutio*
Frid. Imper. de Incendiar. §. Statuimus etiam. Ubi multoties
nuncii fit mentio. Cum autem per literas animi nostri sen-
sa explicare soleamus, non est dubium, quin etiam per has
diffidatoriam nostram intencionem declarare possimus.
Sed diffidator curet, dum literas diffidatorias mittit, ut
per testes idoneos probare possit, has literas ipsi diffidan-
do in manus traditas esse, ne deinde diffidandus se excusa-
re possit, quod non sit diffidatus, *Recess. Imp. de an. 1594. §.*
Der gleichen Fred. Mind. lib. 1. de Processib. cap. 25. n. 1. 2. & 12.
Perr. Heig. quest. 32. num. 10. part. 2. De signis diffidatoris va-
riè mentio fit, scil. in *Ord. n. Provinc. Sax. civ. muthwillige Be-*
sehder. s. Wenn wir dan. Et dicitur signis diffidare, quando dif-
fidator suū diffidandi animū signo quodam declarat, mit
Brandzeichen auffsteckē/ mit Brände un Beseme anhängen/
quibus diffidator toti illi communitati, aut ei solummo-
do,

do, cujus ædibus titiones, scopas aut carbones affixit, indicat, se notatos signis supra dictis acerrimè calamitatibus persequi velle. *Bevl. part. 4. concl. 21. num. 17.*

Thef. VI.

Probè autem discrimen attendendum est inter minas seu minitationes, & veras diffidationes. Differunt autem secundum sententiam quorundam in hoc, quod diffidationes totam concernant communitatem, minæ verò ad privatum tantum spectent; alii verò sunt, qui putant minas esse, quando quis alicui indicat, se calamitatem ei illaturum, sed deinde pœnitentiã ductus id non exequatur, quod indicaverat, diffidationem autem tunc esse, quando intimationem revera sequeretur calamitatis annunciatae illatio. Alii statuunt, quod is qui minatur turbationem, solummodo inferat, id est, offensiones quidem intendat, sed leviores tantum, proinde etiam nudum ejusmodi minatorem injuriarum teneri, & ab eo cautionem de non offendendo peti posse, diffidationes vero esse molitiones & annunciationes calamitatum atrocissimarum, quæ non solum uni privato, sed occasione dante toti quoque universitati damnum inferre possunt, cui assertioni posteriori tanquam veritati magis consonæ adhæremus cum, *Mind. lib. 1. cap. 25. n. 18. Wesemb. consl. 33. n. 24. Gail. lib. 1. observ. 4. Menoch. lib. 2. cas. 140. Wurmser. observ. camer. tit. 47. obs. 24. Græven. lib. 1. concl. 4. Crus. tract. de judic. p. 1. cap. 35.*

Thef. VII.

Quæstio hic proponi solet, an mares tantum possint perpetrare diffidationem, an etiam Fæminæ? rationes varix tam pro affirmativa quam negativa ab autoribus afferuntur, nobis affirmantium sententia placet, licet enim negantes proferant, quod justus met^o constanti viro non possit à muliere inferri, cum propter sexus infirmitatem
ejus

ejusmodi atrocitas non auctore præsumantur, secund. l. 5. §. ad filias. Cod. ad L. jul. Majest. nec etiam jus vindicandi in foeminis ita sit considerandum, ut exinde terror alicui aut justus metus incuti possit, ut ait Vulpellus *tract. de Pace quest. 14. n. 2.* nihilominus tamen mulierum atroces minas non sempervanas esse historiæ satis ostendunt, & testatur *Gail. lib. 1. de Pace Publ. cap. n. 34.* quod etiam foeminæ pacem publicam violare possint, licet non semper per se ipsas, tamen per illos quibus hoc in negotio utuntur, quidam etiam diffidare poterint, & c. *Moller. lib. 3. Semestr. cap. 29.* annotavit, quod mulier ejusmodi, quæ viro minis suis metum incusfit, teneatur præstare cautionem de non offendendo.

Thef. XVIII.

Cautionem hanc de non offendendo quilibet minator præstare teneatur, & quidem si reus dives est & immobilia possidet, quidam sufficere volunt, si promittat sub bonorum suorum obligatione, se minas non exequi, nec ullum offendere velle, ut inter alios est *Berl. part. 4. concl. 22. um- 13. Vulp. tract. de promiss. de non offendent. quest. 76. num 1. vers. verum mihi. Farin. quest. 107. n. 48. de variis & divers. crim.* Alii statuunt, distinguendum esse inter divitem reum qui in dignitate constitutus est, & inter eum, qui munitus non est dignitate, illum sufficienter se obligare modo prædicto asserentes, secund. l. 1. ff. de Custod. Reor. Huic vero, licet admodum locuples sit, & immobilia possideat, tamen in totum non sufficere ejusmodi promissionem sub bonorum suorum obligatione, sed præterea fide jussores etiam constituere, illum debere, discriminis hujus hanc adducunt rationem, quod is qui in dignitate constitutus est, & ejusmodi quid sub obligatione bonorum suorum promittat, & deinde non stet promissis, non solum bona sua perdat, sed etiam dignitatum suarum (quæ bonis chariores) jacturam faciat, is vero

is vero qui nullam habet dignitatem, eam admittere ne-
queat, est ergo gravius pignus, divitiarum cum dignitate
conjunctarum, quam divitiarum solarum. Si vero reus non tam di-
ves est, ut pignoribus datis cavere possit, fidejussoribus
præstanda est de non offendendo cautio, *Hering. de Fidejusso-
rib. cap. 6. num. 243. Berl. part. 4. concl. 22. de Pen. minit. num. 8. Coler.
decis. 252. num. 3.* Et si ob nimiam paupertatem nec pignora tra-
dere nec fidejussores accipere possit, & reus alias non est
homo malæ conditionis aut famæ, juratoriam præster-
cautionem, *Jul. Clar. lib. 5. sentent. §. fin. quest. 47. num. 1.* Si autem
semel pejeraverit, aut in mala fama constitutus sit, non
admittendus est ad juramentum, sed in carcerem conjicia-
tur, donec causa timoris evanescat. *Clar. dist. libr. 5. q. 47. num.
5. vers. & hoc dummodo Farinac. quest. 107. num. 41.* Et quidem
hanc ob causam, quoniam quidam homines vilis condi-
tionis eo promptiores sunt ad delinquendum, quo sunt
pauperiores, cum non habeant quod illis confiscari possit,
quapropter etiam observatum est, multa incendia aliaque
mala ab ejusmodi pauperibus nebulonibus juramenta
flocci pendentibus perpetrata esse. Non autem opus est,
ut cautio de non offendendo restringatur saltem ad eam per-
sonam cui minatum est, sed petens hanc cautionem, po-
stulare quoque potest, ut minator includat cautioni & to-
tam ejus familiam, consanguineos & familiares, *Berl. concl.
21. num. 14. Gail. lib. 1. de Pace Publ. cap. 2. num. 2.* ne dum solum mo-
do cavet, se nolle offendere eum qui petiit cautionem, de-
inde aliquid tenter in amicos aut consanguineos ejus,
concedunt enim jura suorum tutelam & curam adversus vim
suscipere, *l. 8. §. fin. ff. quod met. causa. l. 1. §. item divus. ff. ad L. Corn.
de Sicar.* Et durat hæc cautio, si simpliciter præstata est sine
præfixo tempore, usque dum causa timoris cesset, & ibi judi-
cis

C

cis

cis arbitrio est. *Ripa ad Rubr. ff. damn. infect. num. 23.* Sed si læsiones priores, in quarum vindictam minæ effusæ sunt, ob earum gravitatem, tam tenaciter inhærent animo minitatoris, ut exinde irreconciliabiles ortæ fuerint iræ inter minitorem & cautionis petiorem, dicendum est in perpetuum cautionem tunc durare debere. *Vulpell. tract. de promiss. de non offend. quest. 78. n. 2. & 3.*

Thef. XIX.

Licet autem hominis alicujus improbi minacia verba pro nudis minis habeantur, si tamen ille deserto domicilio se deinde cōferat in loca suspecta, ubi nebulones ejusmodi sese detinere solent, qui homines in vadunt, quales sunt v.g. in Italia & Gallia Banniti dicitur Banniten / ibique ab iis ope & consilio adjuvetur, ut minas suas exequi eo melius & tutius possit, tunc non amplius manet nudus minator, sed diffidatori similis censetur, eodemque modo quo diffidator punitur. Et si deprehensus fuerit ejusmodi minator, qui se contuli in loca suspecta & infamia, priusquam minas exequutus fuerit, tamen ob tranquillitatis publicæ turbationem eadem afficitur pœna, qua diffidator, ut testatur *Const. Crim. Carol. V. art. 128 Recess. Imp. de anno 1555. §. Wir sehen/ordnen & c. Berlich. d. concl. 22. num. 17. part. 4.*

Thef. XX.

Pœnam diffidationis injustæ quod attinet, illa varia est. Sanctionibus imperii in diffidatores injustos pœna pecuniaria cum amissione privilegiorum, it. Pœna Banni Imperii statuta est. *Recess. Imper. de anno 1495. tit. Die der Landfrieden zu halten geboten und verpönt ist. de anno 152. tit. Die Pön aller Friedbrecher.* Nullo tamē alio judicio pœna hæc infligitur, quam in camera imperiali, & in judici aulico Sacræ Cæsareæ Majestatis, Diximus Banni pœnam statutā esse

esse diffidatoribus in allegatis Recessi & quidem hanc ob
causam, quoniam diffidatio species est fractionis pacis
publicæ ut hoc exacte probatur à Dn. Bocero tractat. de diffidat.
cap. 5. Cum autē dicti textus in genere tantum loquantur
de pacis publicæ violatoribus, quæve dicitent imperii
Bannum & diffidatores etiam pacē publicam diffidando
violent, applicari commodè poterit recessuum horum,
tenor ad diffidatores, cum quod de degenerere dicitur, de
qualibet quoque specie dici possit. Accedunt præjudicia
quæ collector præjudiciorum cameralium refert in verb.
*Pax publica, ut in causa Simonis à Staden contra Abbatem à Rosenbergl
in causa Hartleben contr. Randau, in causa des Thum Capituls in
Münster contr. Kettenberg etc in quibus eodem modo proces-
sum est, ac si alia violationis pacis publicæ causa fuisset, ut
testatur Mind. lib. 1. de processib. c. 25. n. 15.*

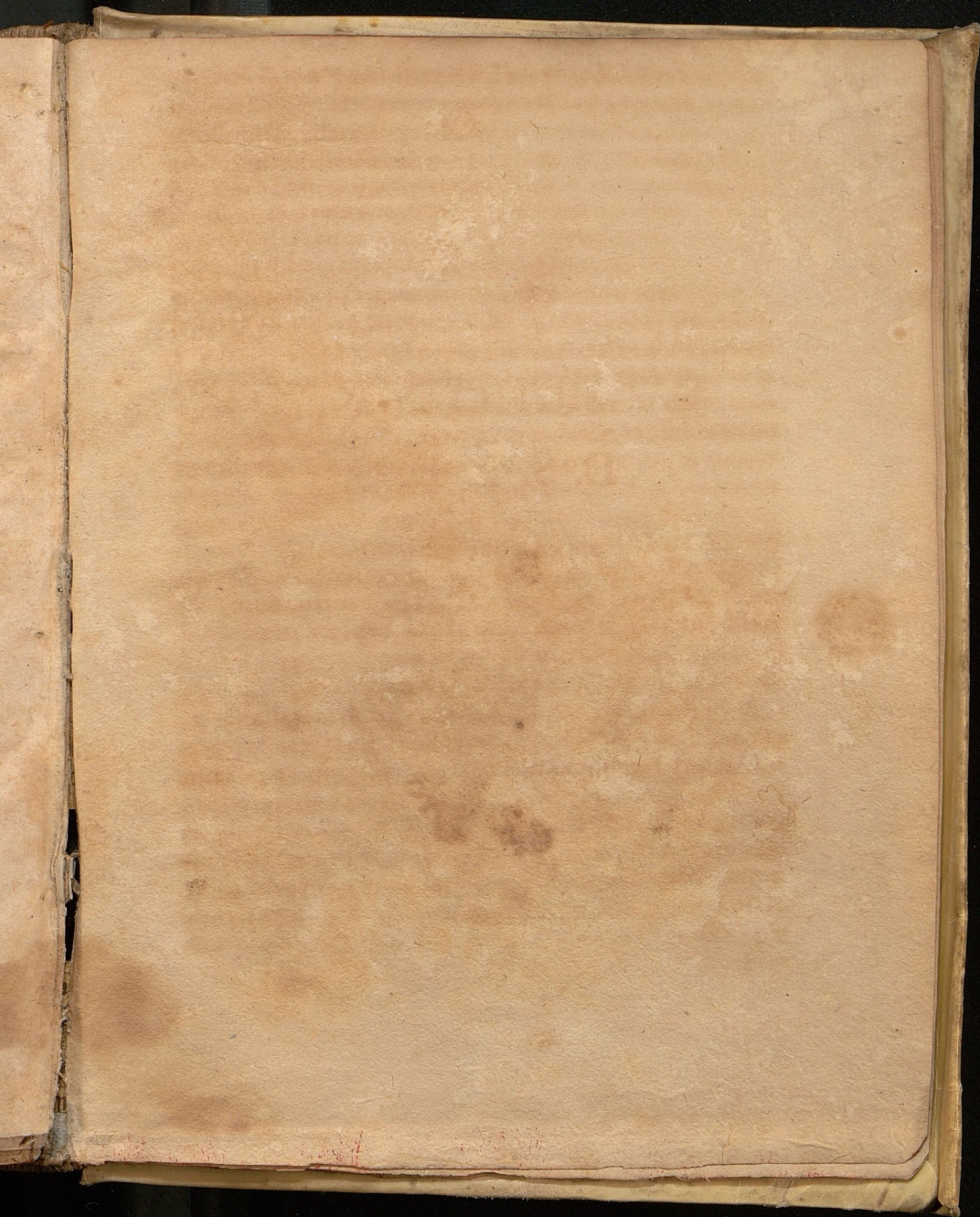
Thef. XXI.

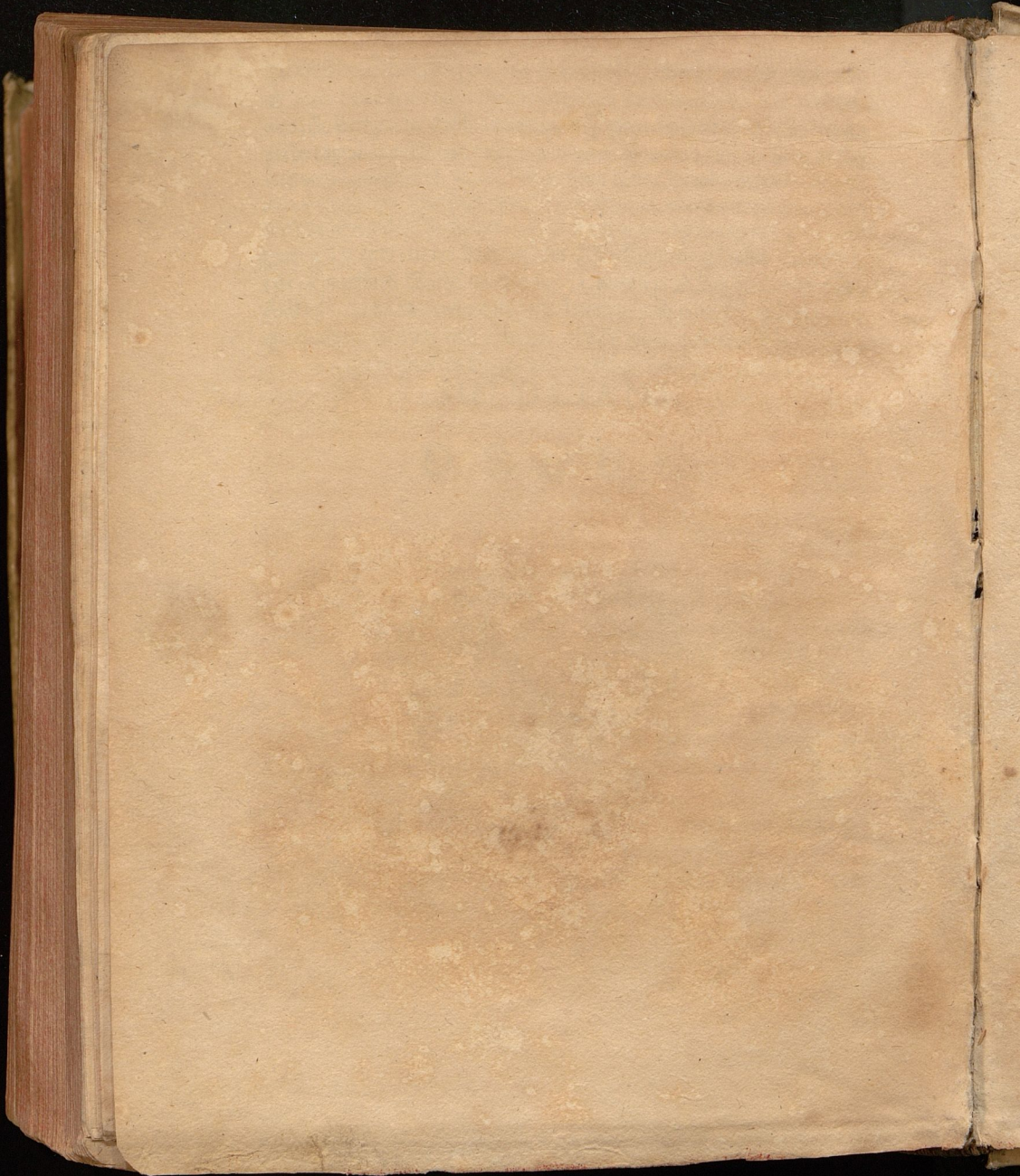
Altera poena qua diffidatores afficiuntur, pecuniaria
est, 200. videlicet marcarum puri auri, cui statim annexa
est omnium privilegiorum, quæ diffidator habuit, amissi-
o. Videtur quidem hanc pecuniariam mulctam minimè
banno imperii exæquare gravitate, cum si locuples est
bannitus non solum 200. marcas puri auri amittat, sed etiam
omnia sua bona in commissum cadant, & in super
quoque ut infamis omnes imperii ditiones, sub poena
ulterioris animadversionis, fugere cogitur. *Besold. Theaur.
Prætic. in verbo Ban. Rånserliche Recht.* Sed sciendum est, Pacis
publicæ violatoribus, præter hanc poenam. Bannū quo-
que imperii infligi posse, & est in actoris arbitrio an velit
ad utramque poenam simul, an ad alterutram solum agere.
*Ordin. Camer. Imp. Part. 2. tit. 9. §. wir wollen auch. Nysing. cent. 4.
Observ. 34. & cent. 5. obf. 78. num. 3. & 4.* Poena illa 200. Marcarū
par

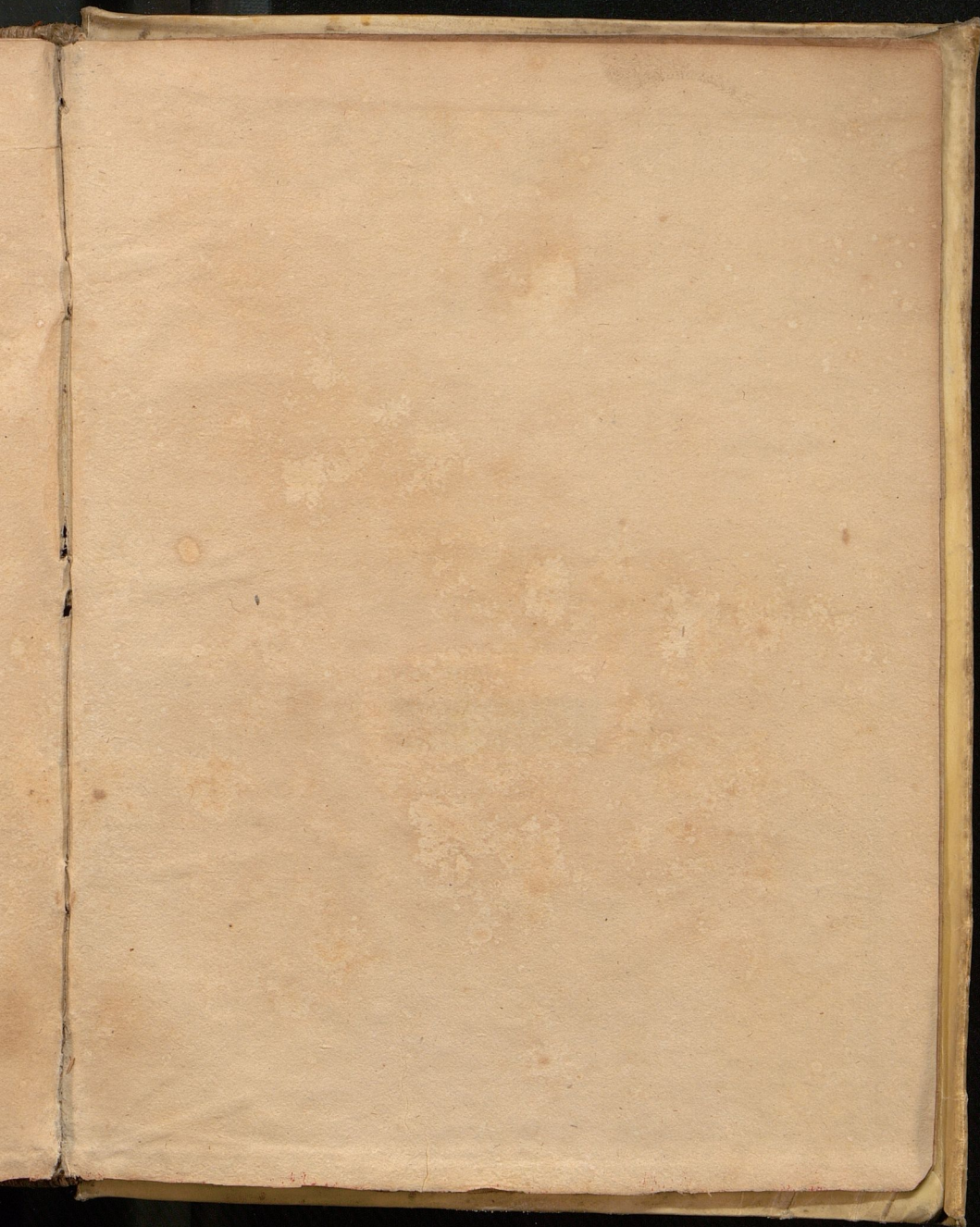
partim cedit fisco partim læsæ perti, *Recess. Imp. de anno 1495. & 1521.* Hac quoque poena omnes auxiliares, consultores, & hospicio diffidatores suspicientes, eodem modo ac principales afficiuntur. *Rec. Imper. de anno 1500. tit. vom aufgerichteten Landfrieden. ir. tit. Niemand denen Friedbrechern etc. Recess. de anno 1521. tit. Die Pön aller Friedbrecher. ii. de anno 1522. tit. Wenn die Thäter erklärte Aechter &c. de anno 1584. tit. vom aufgerichteten Landfrieden.* In territoriis Saxonis diffidatores gladio puniuntur. *Churfürstl. Sächs. Constit. part. 4. const. 15.* Aliis etiam modis diffidatores ratione circumstantiarum puniri solent, sed quoniam brevitatis studio plura non addere libet, ea quæ posita sunt, exercitii gratia pro nunc
SUFFICIENT.

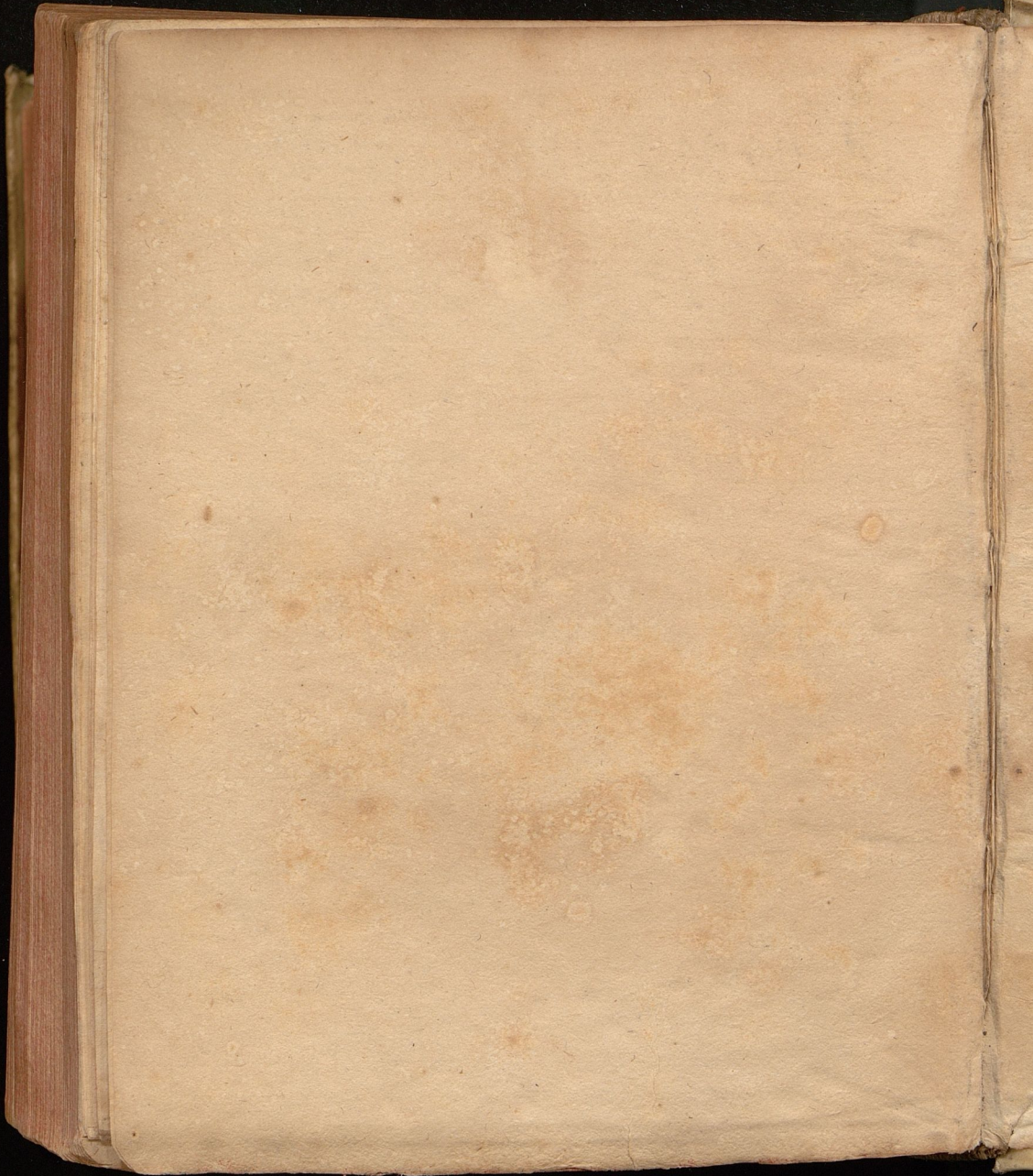
D. S. L. E. G.

99 A 6930

ULB Halle
002 822 520

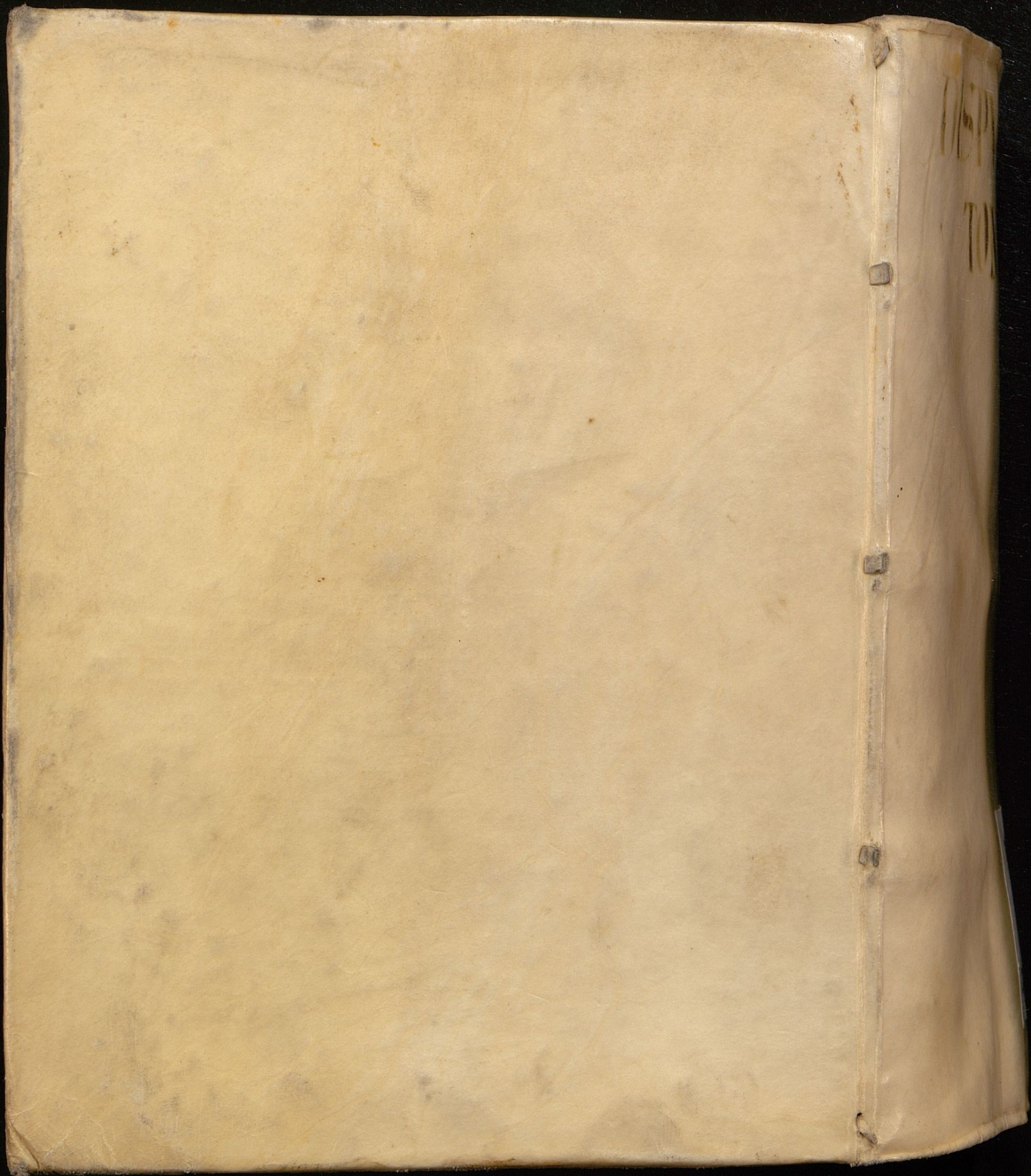
3

sh

Vb 17

DISPUTATIO⁴⁸ JURIDICA
DE
DIFFIDATIONIBUS

vom
Befehden

QVAM
DEO DIRIGENTE

AC
Autoritate Jctorum Lipsiensium,
PRÆSIDE
VIRO

*Maximè Reverendo, Nobilissimo, Excellentissimo
ac Consultissimo*

DN. D. BARTHOLOMÆO LEON-
HARDO SVENDENDÖRFFERO

Jcto & Antecessore celeberrimo, Cod. Professore Meritis-
simo, Canonico Martisburgensi, Curæ Provincialis Supremæ
ac Facultatis Juridicæ Assessore Gravissimo, ut & Academiæ
Patriæ Decem-Viro Spectatissimo.

Dn. PATRONO AC STUDIORUM SUORUM PROMOTORE
æviternum colendo.

Publico Eruditorum examini submittit
WILHELMUS HOMBERSI Bataviâ
Javanus, Indus Orientalis.

Aut. & Resp.
ad diem IX. Martii, Anno Christi M. DC. LXXVI.
hor. loc. que Confv.

LIPSIAE,
LITERIS JOHANNIS WILHELMI KRÜGERI.

H. Hieronymus Gruber